STABMELDYSTĖ

Nors teigiama, kad anglų rašytojo Oldoso Leonardo Hakslio knyga „Amžinoji Filosofija“ nurungė E. Anderchil knygą „Misticizmas“, bet taip nėra. Jos viena kitą papildo naujais dvasingumo aspektais. Jie keičiasi žmonijai judant į priekį. Minėtos O. Hakslio knygos skyriuje, pavadintame „Stabmeldystė“*, sužinome, kaip lengvai krikščionys atšąlo nuo Jėzaus mokymo ir vėl įkrito į patogią ir neįpareigojančią stabmeldystę.

Oldosas Hakslis pastebi, kad „Išsilavinusiems žmonėms primityviausios stabmeldystės formos netenka patrauklumo. Jie lengvai atsispiria pagundai manyti, kad tam tikri gamtos objektai yra dievai arba kad tam tikri simboliai ir atvaizdai reprezentuoja dieviškų būtybių formas, todėl juos reikia garbinti ir jais įtikėti. Bet išliko dar daug fetišistinių prietarų net iki šių dienų. Nors šių prietarų liko, jie prarado pagarbą. Primityvios stabmeldystės formos traktuojamos taip pat, kaip girtavimas ir prostitucija – jos toleruojamos, bet joms nepritariama. Įprastoje vertybių hierarchijoje jie užima vieną žemiausių vietų.“

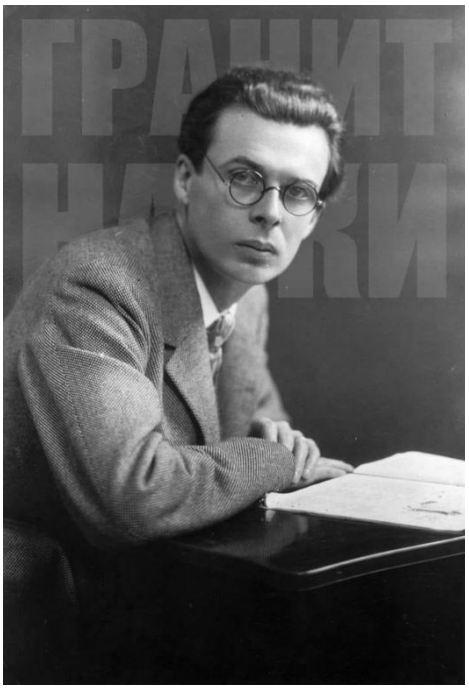

Oldosas Leonardas Hakslis

Bet, pasirodo, kad jau pastebimos modernesnės stabmeldystės formos! Filosofas piktinasi, kad „švietimo sistema neigia pačias primityviausias stabmeldystės formas, bet kartu smerkia arba geriausiu atveju ignoruoja Amžinąją filosofiją ir dvasinę praktiką.“ Lankydamas universitetų bibliotekas, Oldosas Hakslis pastebėjo, kad knygos apie dvasinę religiją ten buvo kur kas mažiau paklausios nei viešosiose bibliotekose, kuriose lankosi vyrai ir moterys, nepatyrę ilgalaikių akademinių studijų privalumų ar trūkumų.

Filosofas siūlo visas stabmeldystės formas suskirstyti į tris pagrindines grupes: technologinę, politinę ir moralinę. Anot jo, „technologinei grupei priklauso pačios naiviausios ir primityviausios stabmeldystės formos; jų šalininkai, kaip ir žemesniosios stabmeldystės

atstovai, mano, kad atgaila ir išsivadavimas priklauso nuo materialių objektų – šiuo atveju technologinių naujovių. Technologinė stabmeldystė – religija, kurios doktrinos tiesiogiai ar netiesiogiai skleidžiamos iš laikraščių ir žurnalų reklaminių puslapių“.

O.Hakslis kaip pranašas anuomet skelbė, kad „tikėjimas technologiniais stabais yra toks nuoširdus, kad šiuolaikinio žmogaus mąstyme neįmanoma rasti (nepaisant visų mechanizuoto karo pamokų) jokių pėdsakų apie senuosius ir labai tikroviškus puikybės ir neišvengiamo atpildo mokymus. Kalbant apie technologines naujoves, plačiai paplitęs įsitikinimas, kad mes iš jų kažką gauname ir nieko mainais neduodame – tai yra, galime mėgautis visais sudėtingų, labai specializuotų ir nuolat tobulėjančių technologijų privalumais nieko neprarasdami“.

O.Hakslis pliekia moralinius stabmeldžius, kurie yra „iš dalies realistai, nes supranta, kad techninės naujovės ir visokios organizacijos savaime negali garantuoti dorybės triumfo ir laimės augimo; visuomenę sudarantys ir mašinas valdantys asmenys tampa arbitrais, nuo kurių priklauso, ar žmonių santykiai bus padorūs ir visuomenėje bus tvarka“. **„Moralės čempionai“, pagal filosofą, praranda realybės jausmą ir pasiduoda stabmeldystei, pradeda garbinti ne Dievą, o savo moralinius idealus, suvokdami juos kaip savaiminį tikslą, o ne kaip būtiną sąlygą Dievo pažinimui ir meilę Jam“.**

O. Hakslis nuoširdžiai piktinasi fanatizmu yra stabmeldystės forma, nes jame slypi moralinis blogis, nes būtent fanatikas garbina tai, ką sugeneruoja jo paties troškimai. Jam atrodo, kad stabmeldystė yra moralinis defektas, nes ji „reprezentuoja artimiausią mūsų protui idėją, užimančią Kristaus vietą, vienintelio, kuris negali virsti stabu ir sėti stabmeldystę, nes Jis darniai sujungia savyje visas tobulumo idėjas“.

Oldosas teigia, kad **„tik Kristuje yra tiesa, teisingumas ir visos kitos savybės...** Mąstymo siaurumas veda į nuodėmingumą, nes slopina atskirų mūsų moralinės prigimties budrumą, iš ko ir kyla nuodėmingumas“. O kiek daug to mąstymo siaurumo pavyzdžių mes pastebime šiais laikais!!! „Dorybė, kuri kyla iš tobulos meilės Dievui ir Jo pažinimo, visiškai nepanaši į „Rašto aiškintojų ir fariziejų teisumą“, kurį Kristus priskyrė prie didžiausių moralinių blogybių...O.Hakslio gyvenimo epochoje klestėjo nežabotas fanatizmas, spiritizmas, Blavatskajos „draugelių“ šėlsmas. Iš tiesų, neįmanoma nepritarti mąstytojui, kad **aukščiausios moralinės stabmeldystės formos neleidžia aptikti Dievą ir Tikrovės pažinimą.****

.....

*Cituota iš: Олдос Хаксли. ВЕЧНАЯ ФИЛОСОФИЯ. Идолопоклонство.

**Mano paryškinimai.

***Ištrauka iš knygos „Šviesos Keliu“